

השמש. ובא השמש, בזמנא דנפיק בר נש מהאי עלמא, ואשתכח בתשובה, כדין אל מקומו שואף זרח הוא שם, אי זכאה איהו, כמה דאת אמר, (ויקרא כב) ובא השמש וטהר, ואחר יאכל מן הקדשים.

תא חזי, כל חובי עלמא, קדשא בריה הוא מכפר עליהו, בתשובה, בר מההוא לישנא בישא, דאפיק שום ביש על חבריה. והא אוקמוה, דכתיב, זאת תהיה תורת המצורע, זאת היא תורתו של מוציא שם רע. רבי חייא אמר, כל מאן דאפיק לישנא בישא, אסתאבן ליה כל שייפוי, ויתחזי לסגרא, בגין דההיא מלה בישא סלקא ואתער רוחא מסאבא עלוי ואסתאב, אתי לאסתאבא מסאבין ליה, במלה דלתתא אתער מלה אחרא.

פתח ואמר, (ישעיה א) איכה היתה לזונה קריה נאמנה וגו'. מאן דהות מהימנא לבעלה, אהדרת לזונה. מלאתי משפט, ודאי דא קדשא בריה הוא, צדק, דא פנסת ישראל, ובגין דאתערת מלה אחרא, אסתלק מנה קדשא בריה הוא, ושריא בה רוחא דקטולי. הדא הוא דכתיב ועתה מרצחים. ומה ירושלים קרתא קדישא כף, שאר בני נשא על אחת כמה וכמה. הדא הוא דכתיב, זאת תהיה תורת המצורע. רבי יהודה אמר, זאת תהיה ודאי לקבליה לאתפרעא מניה, דההוא מוציא שם רע, ביום טהרתו והובא אל הפה, מאי קא משמע לן. משמע, מאן דאית ליה לישנא בישא צלותיה לא עאלת קמי קדשא בריה הוא, דהא אתער עליה רוחא מסאבא. פיון דאהדר בתשובה וקביל עליה תשובה, מה כתיב, ביום טהרתו והובא אל הפה וגו' וראה הפה וגו'.

ובא השמש, בזמן שיוצא בן אדם מן העולם הזה ונמצא בתשובה, אז אל מקומו שואף זרח הוא שם, אם הוא צדיק, כמו שנאמר ובא השמש וטהר, ואחר יאכל מן הקדשים.

בא ראה, על כל חטאי העולם הקדוש ברוך הוא מכפר בתשובה, פרט מאותו לשון הרע שמוציא שם רע על חברו. והרי פרשוה, שכתוב זאת תהיה תורת המצורע - זאת היא תורתו של מוציא שם רע. רבי חייא אמר, כל מי שמוציא שם רע, מטמאים לו את כל איבריו וראוי לסגר, משום שאותו דבור רע עולה ומעיר רוח טמאה עליו, והוא נטמא. בא להטמא - מטמאים אותו. בדבור שלמטה מתעורר דבור אחר.

פתח ואמר, (ישעיה א) איכה היתה לזונה קריה נאמנה וגו'. מי שהיתה נאמנה לבעלה, הפכה לזונה. מלאתי משפט. משפט - זה ודאי הקדוש ברוך הוא. צדק - זו פנסת ישראל. ומשום שהעירה דבר אחר, הסתלק ממנה הקדוש ברוך הוא, ושרתה בה רוח של מרצחים. זהו שכתוב ועתה מרצחים. ומה ירושלים הקדושה כף - שאר בני אדם על אחת כמה וכמה. זהו שכתוב זאת תהיה תורת המצורע.

רבי יהודה אמר, זאת תהיה ודאי פנגדו להפרע ממנו, של אותו מוציא שם רע. ביום טהרתו והובא אל הפה, מה בא להשמיענו? משמע, מי שיש לו לשון הרע, תפלתו אינה נכנסת לפני הקדוש ברוך הוא, שהרי עורר עליו רוח טמאה. פיון שחזר בתשובה וקבל עליו תשובה, מה כתוב? ביום טהרתו והובא אל

דהא אתער עליה רוחא מסאבא. פיון דאהדר בתשובה וקביל עליה תשובה, מה כתיב, ביום טהרתו והובא אל הפה וגו'.

וְצוּהָ הַפֶּהֱן וְלָקַח לַמִּטְהָר שְׁתֵּי צַפְרִים חַיִּוֹת. (ויקרא י"ד)
 רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹסִי הוּוּ שְׂכִיחֵי קַמִּיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן. יוֹמָא חַד אָמְרוּ לִיָּה, עֵץ אֲרִז הָא יְדִיעַ, כְּמָה דְאֵת אָמַר, (מלכים א ה) מִן הָאֲרִז אֲשֶׁר בְּלַבְנוֹן, דְּהָא הֵהוּא עֵץ אֲרִז, לֹא אֲשַׁתְּרִשָׁן נְטִיעוּי אֱלֹא בְּלַבְנוֹן, וְהָא אֲתָמַר. אֲזוּב לְמָה, וּמֵאִי הוּא.

הַפֶּהֱן וְגו', וְרָאָה הַפֶּהֱן וְגו'. וְצוּהָ הַפֶּהֱן וְלָקַח לַמִּטְהָר שְׁתֵּי צַפְרִים חַיִּוֹת. רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹסִי הֵיוּ מְצוּיִים לְפָנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן. יוֹם אֶחָד אָמַר לוֹ, עֵץ אֲרִז הָרִי יְדוּעַ, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (מלכים-א ה) מִן הָאֲרִז אֲשֶׁר בְּלַבְנוֹן, שְׁהָרִי אוֹתוֹ עֵץ אֲרִז לֹא נִשְׂרָשִׁים נְטִיעוּתוֹ אֱלֹא בְּלַבְנוֹן, וְהָרִי נִתְבָּאָר. אֲזוּב לְמָה? וּמֵאִי הוּא?

פְּתַח וְאָמַר, וְלָקַח לַמִּטְהָר שְׁתֵּי צַפְרִים חַיִּוֹת טְהוּרוֹת וְעֵץ אֲרִז וּשְׁנֵי תוֹלְעַת (דף נ"ג ע"ב) וְאֲזוּב. תָּא חֲזִי, בַּר נָשׁ דְּמִשְׁתַּדַּל בְּפוּלְחָנָא דְמֵאֲרִיָּה, וְאִשְׁתַּדַּל בְּאוּרֵיָּתָא, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂאֲרֵי עֲלוּי וּשְׂכִינְתָּא אֲשַׁתְּתַּפָּא בְּהַדִּיָּה. כִּיּוֹן דְּבַר נָשׁ אֲתִי לְאִסְתַּאבָּא, שְׂכִינְתָּא אִסְתַּלְקַת מִגְּנִיָּה, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַרְחִיק מִגְּנִיָּה, וְכָל סְטָרָא דְקְדוּשָׁה דְמֵאֲרִיָּה מִתְרַחֲקִין מִגְּנִיָּה, וּשְׂאֲרֵי עֲלוּיָה רִוּחַ מְסֻאָבָא וְכָל סְטָרָא דְמְסֻאָבָא, אֲתִי לְאִתְדַכָּא מְסִיעִין לִיָּה. בְּתַר דְּאִתְדַכֵּי וְאִתְדַר בְּתַשׁוּבָה, הֵהוּא דְאִסְתַּלַּק מִגְּנִיָּה אִתְדַר, וּשְׂאֲרֵי עֲלוּי.

פְּתַח וְאָמַר, וְלָקַח לַמִּטְהָר שְׁתֵּי צַפְרִים חַיִּוֹת טְהוּרוֹת וְעֵץ אֲרִז וּשְׁנֵי תוֹלְעַת וְאֲזוּב. בַּא רְאָה, אָדָם שְׁמִשְׁתַּדַּל בְּעַבּוּדַת רַבּוּנּוֹ וּמִשְׁתַּדַּל בְּתוֹרָה, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹרָה עֲלוּי, וְהַשְׂכִּינָה מִשְׁתַּתַּפֶּת עִמּוֹ. כִּיּוֹן שְׂאָדָם בַּא לְהַטְמָא, הַשְׂכִּינָה מִסְתַּלְקַת מִמֶּנּוּ, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ, וְכָל צַד הַקְדוּשָׁה שֶׁל רַבּוּנּוֹ מְרַחֲקִים מִמֶּנּוּ, וְשׁוֹרָה עֲלוּי רִוּחַ טְמֵאָה וְכָל צַד הַטְמֵאָה. אִם בַּא לְהַטְהָר, מְסִיעִים אוֹתוֹ. אַחַר שְׁנִטְהָר וְחֹזֵר בְּתַשׁוּבָה, אוֹתוֹ שְׁהַסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ חוֹזֵר וְשׁוֹרָה עֲלוּי.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב וְלָקַח לַמִּטְהָר שְׁתֵּי צַפְרִים חַיִּוֹת טְהוּרוֹת. כִּיּוֹן דְּאָמַר, שְׁתֵּי צַפְרִים, לֹא יְדַעְנָא דְאֵינּוֹן חַיִּוֹת, אֱלֹא, הָא אוּקְמוּהָ, אָבַל חַיִּוֹת, חַיִּוֹת מִמֶּשׁ. כְּמָה דְאֵת אָמַר (יחזקאל א) וְאֲרָא הַחַיִּוֹת, לְקַבַּל אֶתֶר דִּינִקֵי מִגְּנִיָּהוּ נְבִיאֵי מְהִימְנֵי, וְעֵץ אֲרִז הָא אֲתָמַר, וּשְׁנֵי תוֹלְעַת, סְטָר סוּמְקָא דְגְבוּרָה דְאִשְׁתַּתַּף בְּהַדִּיָּה בְּקַדְמִיתָא. וְאֲזוּב, דָּא ו' זַעֲרָא, דִּינִיק לָהּ לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, וּבְגִין כַּף, עֵץ אֲרִז וְאֲזוּב, אֲזִלְן כְּחַדָּא, וְעַל דָּא ו' ו' כְּחַדָּא אֲשַׁתְּכַחוּ, חַד עֲלָאָה, וְחַד זַעֲרָא, וְקַרְיִין לוֹן, ו' עֲלָאָה, ו' תַּתָּאָה. וְכִלְהוּ אֶתְדַרוּ לְשְׂרִיא עֲלוּי בְּגִין דְּהָא אֲתַדְכֵי, לְקַבַּל אֲלִין, לְתַתָּא (מְנִיָּהוּ), עֵץ אֲרִז וְאֲזוּב וּשְׁנֵי תוֹלְעַת אֲשַׁתְּכַחוּ

בַּא רְאָה, כְּתִיב וְלָקַח לַמִּטְהָר שְׁתֵּי צַפְרִים חַיִּוֹת טְהוּרוֹת. כִּיּוֹן שְׂאָמַר שְׁתֵּי צַפְרִים, לֹא יְדַעְנּוּ שְׁהֵן חַיִּוֹת? אֱלֹא הָרִי פְּרִשׁוּהָ, אָבַל חַיִּוֹת, חַיִּוֹת מִמֶּשׁ, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (יחזקאל א) וְאֲרָא הַחַיִּוֹת, כְּנִגְדַת הַמְּקוֹם שְׁיִוְנְקִים מֵהֶם הַנְּבִיאִים הַנְּאֻמְנִים. וְעֵץ אֲרִז, הָרִי נִתְבָּאָר. וּשְׁנֵי תוֹלְעַת, הַצַּד הָאָדָם שֶׁל גְבוּרָה שְׁהַשְׁתַּתַּף עִמּוֹ בְּרֵאשׁוּנָה. וְאֲזוּב, זוֹ ו' קְטִנָּה שְׁמִינִיקָה אֶת כְּנִסַת יִשְׂרָאֵל. וּמִשׁוּם כַּף עֵץ אֲרִז וְאֲזוּב הוֹלְכִים יַחַד, וְעַל כֵּן ו' ו' נִמְצְאוּ כְּאֶחָד, אֶחָד עֲלוּי וְאֶחָד קְטָן, וְקוּרְאִים לְהֶם ו' עֲלוּיָנָה, ו' תַּחְתּוֹנָה. וְכָלֵם חוֹזְרִים לְשׁוֹרָת עֲלוּי, מִשׁוּם שְׁהָרִי נִטְהָר. כְּנִגְדַת אֵלֶּה לַמִּטְהָר

(בשמיא) בְּרַבִּיּוּתָא דָּא, וְתַלְיִין מְאֲלִין עַלְאִין. רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק הָווּ אֶזְלֵי בְּאַרְחָא. יִתְבוּ בְּהֵוּא בִּי חֻקְלָא וְצִלוּ. בְּתַר דְּסִיִּימוּ צְלוּתָא קָמוּ וְאֶזְלוּ. פְּתַח רַבִּי יְהוּדָה בְּמַלְי דְּאוּרִייתָא. וְאָמַר, (משלי ג) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכִיהָ מְאוּשֶׁר. עֵץ חַיִּים, דָּא אוּרִייתָא, דְּאִיהִי אֵילָנָא עַלְאָה רַבָּא וְתַקִּיפָה. תוֹרָה, אָמַאי אַקְרִי תוֹרָה. בְּגִין דְּאוּרִי וְגַלְי בְּמָה דְּהוּה סְתִים דְּלָא אֲתִידַע. חַיִּים, דְּכָל חַיִּים דְּלַעִילָא בָּהּ אֲתַפְּלִילוּ, וּמְנָה נְפָקִין. לְמַחְזִיקִים בָּהּ, לְאִינוּן דְּאַחַדִּין בָּהּ, דְּמֵאן דְּאַחִיד בְּאוּרִייתָא אַחִיד בְּכָלָא, אַחִיד לְעִילָא וְתַתָּא. וְתוֹמְכִיהָ מְאוּשֶׁר, מֵאן תוֹמְכִיהָ. אֲלִין אִינוּן דְּמַטִּילִין מְלָאי, לְכִיסָן שְׁל תַלְמִידֵי חֻכְמִים, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ.

וְתוֹמְכִיהָ, זְכִי לְנַבִּיאֵי מְהִימְנֵי דִיפְקוּן מְנִיה. מְאוּשֶׁר, אֵל תַּקְרִי מְאוּשֶׁר, אֶלָּא מְרֵאשׁוּ, אִינוּן תַּמְכִּין לְאוּרִייתָא, מְרֵאשׁוּ וְעַד סוּפּוּ. מְרֵאשׁוּ, דָּא רִישָׁא דְּכָלָא דְּאַקְרִי רֵאשׁ, דְּכַתִּיב, (משלי ח) מְעוֹלָם נִסְכַּתִּי מְרֵאשׁ. וְרֵאשׁ דָּא חֻכְמָה, דְּאִיהִי רִישָׁא לְכָל גּוּפָא, וְגוּפָא אֲתַפְּשֵׁט בִּיה עַד סִיוְמָא דְּשִׁית סְטָרִין, וְתוֹמְכִיהָ, כְּמָה דְּאֵתָּ אָמַר, (שיר השירים ה) שׁוּקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ. דְּאִינוּן דְּמַטִּילִין מְלָאי לְכִיסָן שְׁל תַלְמִידֵי חֻכְמִים אִינוּן תַּמְכִּין לְאוּרִייתָא מְרִישָׁא עַד סִיוְמָא דְּגוּפָא, וְכָל מְהִימְנוּתָא, בִּיה תַלְיָא, וְאֵתְמַף. וְזְכִי לְבָנִין דִּיתְחַזוּן לְנַבִּיאֵי מְהִימְנֵי.

רַבִּי יִצְחָק פְּתַח, וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְיָ אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. וַיִּקְרָא אֶלְפִי זַעֲרָא, אָמַאי. אֶלָּא בְּגִין לְאַחַזְאָה מֵאן הוּא הֵהוּא דְּקָרָא, הֵהוּא דְּשָׂרִי בְּמַקְדָּשָׁא, וְכַדִּין שְׁקָרָא - אוֹתוּ שְׂשֻׁרֵי בְּמַקְדָּשׁ, וְאֵז זְמַן אֵת מֹשֶׁה כְּמוֹ שְׂמֻזְמִין אוֹרְחַ. כָּאן א' קְטֻנָּה, שְׁם א'

(מקום) - עֵץ אֶרֶז וְאֶזוּב וּשְׁנֵי תוֹלַעַת נִמְצְאוּ (בשם) בְּגִדְלָה הַזֶּה, וְתַלְוִיִּים מִהַעֲלִינוּת הַלָּלוּ.

רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. יָשְׁבוּ בְּאוֹתוֹ שְׂדֵה וְהִתְפַּלְלוּ. אַחַר שְׁסִימוּ אֶת הַתְּפִלָּה, קָמוּ וְהִלְכוּ. פְּתַח רַבִּי יְהוּדָה בְּדַבְרֵי תוֹרָה וְאָמַר, (משלי ג) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכִיהָ מְאוּשֶׁר. עֵץ חַיִּים - זוֹ הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא עֵץ עֲלִיוֹן גָּדוֹל וְחֻזֵק. תוֹרָה, לְמָה נִקְרָאת תוֹרָה? מִשּׁוֹם שְׂמוּרָה וּמְגִלָּה אֵת מָה שֶׁהִיא סְתוּם וְלֹא יְדוּעַ. חַיִּים, שְׁכַל הַחַיִּים שֶׁלְמַעַלָּה נִכְלְלוּ בָּהּ, וּמְמַנָּה יוֹצְאִים. לְמַחְזִיקִים בָּהּ, אֵת אוֹתָם שְׂאוֹחִים בָּהּ, שְׂמִי שְׂאוֹחִז בַּתּוֹרָה אוֹחִז בְּכָל. אַחֲזוּ לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה. וְתוֹמְכִיהָ מְאוּשֶׁר, מִי זֶה תוֹמְכִיהָ? אֵלוֹ אוֹתָם שְׂמַטִּילִים מְלָאי לְכִיסָם שְׁל תַלְמִידֵי חֻכְמִים, כְּמוֹ שְׂבַאֲרוּהָ. וְתוֹמְכִיהָ, זוֹכָה שֶׁיִּצְאוּ מִמֶּנּוּ נְבִיאִים נְאֻמְנִים. מְאוּשֶׁר, אֵל תַּקְרִי מְאוּשֶׁר אֶלָּא מְרֵאשׁוּ. אוֹתָם הַתּוֹמְכִים שְׁל הַתּוֹרָה מְרֵאשׁוּ וְעַד סוּפּוּ. מְרֵאשׁוּ, צֵד הָרֵאשׁ שְׁל הַכָּל שְׁנַקְרָא רֵאשׁ, שְׂפָתוֹב (שם ח) מְעוֹלָם נִסְכַּתִּי מְרֵאשׁ. וְרֵאשׁ זוֹ חֻכְמָה, שֶׁהִיא הָרֵאשׁ לְכָל הַגּוּף, וְהַגּוּף מִתְפַּשֵּׁט בָּהּ עַד הַסִּיוֹם שְׁל שִׁשֶׁת הַצְּדָדִים וְתוֹמְכִיהָ, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (שיר ה) שׁוּקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ. שְׂאוֹתָם שְׂמַטִּילִים מְלָאי לְכִיסָם שְׁל תַלְמִידֵי חֻכְמִים, הֵם תוֹמְכִים אֵת הַתּוֹרָה מְהֵרֵאשׁ עַד סִיוֹם הַגּוּף, וְכָל הָאֲמוּנָה בּוֹ תַלְוִיָּה, וְנִתְמַף. וְזוֹכָה לְבָנִים שֶׁיִּרְאוּ לְנְבִיאִים נְאֻמְנִים.

רַבִּי יִצְחָק פְּתַח, וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. וַיִּקְרָא, אֶלְפִי קְטֻנָּה, לְמָה? אֶלָּא כְּדֵי לְהֵרְאוֹת מִיְהוּ אוֹתוֹ שְׁקָרָא - אוֹתוֹ שְׂשֻׁרֵי בְּמַקְדָּשׁ, וְאֵז זְמַן אֵת מֹשֶׁה כְּמוֹ שְׂמֻזְמִין אוֹרְחַ. כָּאן א' קְטֻנָּה, שְׁם א'

זַמִּין לְמֹשֶׁה, כִּמְאֵן דְּזַמִּין אוֹשְׁפִיזָא. הֲכָא א' זַעֲרָא, הָתָם א' רַבְתָּא, אָדָם שֶׁת אָנוּשׁ. (פ"א אָדָם) דָּא שְׁלִימוּ דְכֻלָּא.

תָּא חֲזִי, מַה בֵּין מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן, הִי מְנַיְיָהוּ עֲלָאָה. אֲלָא מֹשֶׁה עֲלָאָה, מֹשֶׁה שׁוֹשְׁבֵינָא דְמִלְפָּא, אַהֲרֹן שׁוֹשְׁבֵינָא דְמִטְרוֹנִיתָא. מְתֵל לְמִלְפָּא דְהוּה לִיה מִטְרוֹנִיתָא עֲלָאָה. מַה עֶבֶד. יְהִיב לָהּ שׁוֹשְׁבֵינָא לְתַקְנָא לָהּ וְלֹאסְתַּפְּלָא בְּמַלְי דְּבֵיתָא. וְעַל דָּא, כַּד עֵיִל שׁוֹשְׁבֵינָא דָּא לְמִלְפָּא, לָא עֵיִל אֲלָא עִם מִטְרוֹנִיתָא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, בְּזֹאת יָבֵא אַהֲרֹן וְגו'.

מֹשֶׁה שׁוֹשְׁבֵינָא לְמִלְפָּא, בְּגִין כֶּן אַזְדַּמֵּן כְּאוֹשְׁפִיזָא, וְלִבְתֵּר, וְיַדְבֵּר יְי' אֵלָיו. אַהֲרֹן הוּא שׁוֹשְׁבֵינָא לְמִטְרוֹנִיתָא, וְכָל מַלְוֵי הוּו, לְפִיִּסָּא לְמִלְפָּא בְּמִטְרוֹנִיתָא, וְיִתְפָּיִס מִלְפָּא בְּהֲדָה. וְעַל דָּא בְּגִין דְּאִיהוּ, שׁוֹשְׁבֵינָא לָהּ שׁוֹי מְדוּרִיהּ בְּהֲדָה, לְתַקְנָא בֵּיתָא וְלַעֲיִנָּא תְדִיר בְּמַלְי דְּבֵיתָא. וְעַל דָּא אֲתַתְקֵן כְּגוֹוֹנָא דְלַעֲיָלָא, וְאַקְרִי כַהֵן גְּדוּל. מִנָּא לָן. דְכְּתִיב, (תהלים קי) אַתָּה כַהֵן לְעוֹלָם עַל דְּבִרְתֵי מַלְכֵי צָדֵק. וּבְגִין כֶּן כָּל מַה דְּאַצְטְרִיךְ מִבֵּי מִלְפָּא, נְטִיל, וְלִית מָאן דְּיִמְחֵי בִּידֵיהּ. וְעַל דָּא הוּא קָאִים לְדַכָּאָה לְכָל אֵינוֹן דְּעָאֲלִין לְבֵי מִטְרוֹנִיתָא, בְּגִין דְּלָא (דף נ"ד ע"א) יִשְׁתַּפַּח מִסָּאָבָא בְּאֵינוֹן בְּנֵי הַיְכָלָא. וּבְגִין כֶּן כְּתִיב, וְלָקַח לְמַטְהַר שְׁתֵּי צַפְרִים וְגו'.

רַבִּי יְהוּדָה פִּתַח וְאָמַר, (תהלים ב) יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק יְי' יִלְעַג לְמוֹ. יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק, דָּא יִצְחַק דְּאֲתֵי מִסְטְרָא דְחַמְרָא, נְהִיר בְּקַדְמֵיתָא, וְחִיִּיךְ, וְלִבְתֵּר זַעִים וְתִרִיךְ. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם וְלָא כְּתִיב, יוֹשֵׁב שָׁמַיִם. יִשְׁחַק, נְהִיר וְחִיִּיךְ. וְעַל דָּא דִּינָא נְהִיר וְחִיִּיךְ, לָהּ לְרִשְׁעֵיִיא.

גְּדוּלָּה. אָדָם שֶׁת אָנוּשׁ. (אָדָם) זו שְׁלֵמוֹת הַכֹּל.

בֵּא וְרָאָה מַה בֵּין מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן, מִי מֵהֶם עֲלִיּוֹן? אֲלָא מֹשֶׁה הוּא הָעֲלִיּוֹן, מֹשֶׁה הוּא שׁוֹשְׁבֵין הַמְּלָךְ, וְאַהֲרֹן שׁוֹשְׁבֵין הַגְּבִירָה. מִשָּׁל לְמִלְכָּא שְׁהִיתָה לוֹ גְּבִירָה עֲלִיּוֹנָה. מַה עָשָׂה? נִתֵּן לוֹ שׁוֹשְׁבֵין לְתַקֵּן אוֹתָהּ וְלְהַסְתַּכֵּל בְּדַבְרֵי הַבַּיִת. וְעַל כֵּן, כְּשֶׁנִּכְנַס הַשׁוֹשְׁבֵין הַזֶּה לְמִלְכָּא, לָא נִכְנַס אֲלָא רַק עִם הַגְּבִירָה. זֶהוּ שְׁכַתוּב בְּזֹאת יָבֵא אַהֲרֹן וְגו'.

מֹשֶׁה הוּא שׁוֹשְׁבֵין הַמְּלָךְ, מִשׁוּם כֶּן הַזְדַּמֵּן כְּאוֹרַח, וְאַחַר כֶּן - וְיַדְבֵּר ה' אֵלָיו. אַהֲרֹן הוּא שׁוֹשְׁבֵין שֶׁל הַגְּבִירָה, וְכָל דְּבָרָיו הִיוּ לְפִיִּס אֶת הַמְּלָךְ עִם הַמְּלָכָה, וְיִתְפָּיִס הַמְּלָךְ עִמָּה. וְעַל כֵּן, מִשׁוּם שֶׁהוּא שׁוֹשְׁבֵין שְׁלָהּ, הוּא שֶׁם מְדוּרוֹ עִמָּה לְתַקֵּן אֶת הַבַּיִת וְלַעֲיִן תְּמִיד בְּדַבְרֵי הַבַּיִת. וְעַל כֵּן הִתְתַּקֵּן כְּמוֹ שְׁלֹמְעֵלָה, וְנִקְרָא כַהֵן גְּדוּל. מִנָּה לָנוּ? שְׁכַתוּב (תהלים קי) אַתָּה כַהֵן לְעוֹלָם עַל דְּבִרְתֵי מַלְכֵי צָדֵק.

וּמִשׁוּם כֶּן, כָּל מַה שְׁצִרִיךְ מִבַּיִת הַמְּלָךְ הוּא נוֹטֵל, וְאֵין מִי שִׁימְחָה בְּדוֹ. וְלָכֵן הוּא עוֹמֵד לְטַהֵר אֶת כָּל אוֹתָם שְׁנִכְנְסִים לְבֵית הַגְּבִירָה, כְּדִי שְׁלֹא תִמְצָא טְמֵאָה בְּאוֹתָם בְּנֵי הַהֵיכָל, וּמִשׁוּם כֶּן כְּתוּב וְלָקַח לְמַטְהַר שְׁתֵּי צַפְרִים וְגו'.

רַבִּי יְהוּדָה פִּתַח וְאָמַר, (תהלים ב) יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק ה' יִלְעַג לְמוֹ. יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק - זֶה יִצְחַק שְׁבָא מְצַד הַיַּיִן, מֵאִיר בְּרֵאשׁוֹנָה, וְצוּחַק, וְאַחַר כֶּן זוֹעֵם וּמְגַרֵּשׁ. זֶהוּ שְׁכַתוּב יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק, וְלָא כְּתוּב יוֹשֵׁב שָׁמַיִם. יִשְׁחַק, מֵאִיר וְצוּחַק. וְעַל כֵּן הִדִּין מֵאִיר וְצוּחַק לָהֶם לְרִשְׁעֵיִם.